

W polskim systemie opieki senioralnej brakuje obecnie nawet 50 tysięcy opiekunów osób starszych, opiekunów medycznych i środowiskowych – alarmuje Fundacja SeniorApp. Zdaniem ekspertów wzorem dla Polski powinien być duński model.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, już teraz w Polsce żyje blisko 10 milionów osób po 60. roku życia. Szacunki, nawet dość ostrożne, zakładają, że odsetek seniorów w Polsce będzie rósł w kolejnych latach, a do połowy XXI w., mediana wieku osiągnie 52 lata. Demografia będzie w znaczący sposób wpływać na politykę społeczną, tworząc wyzwania o nieznanej dotychczas w Polsce skali.

*- Przygotowania do tego, co niesie wcale nie tak odległa, przyszłość trzeba czynić już dzisiaj. Znajdujemy się w przełomowym momencie demograficznym, a nasilające się trendy związane ze starzeniem się społeczeństwa wymagają zmiany sposobu myślenia o polityce społecznej i wsparciu seniorów. Szacuje się, że już teraz brakuje w Polsce nawet 50 tysięcy opiekunów seniorów, opiekunów medycznych i środowiskowych. Najskuteczniejszym, a zarazem najtańszym sposobem uniknięcia katastrofy w systemie opieki senioralnej jest prewencja. Naszym głównym zadaniem powinno być znalezienie odpowiedzi na pytanie nie tyle jak pomóc seniorom, ale co zrobić, czego ich nauczyć, jakie rozwiązania wdrożyć, by ci byli w stanie jak najdłużej funkcjonować samodzielnie bez konieczności korzystania ze stałej opieki, w której już teraz w skali kraju doświadczamy znaczących braków kadrowych – mówi Przemysław Mroczek, prezes zarządu Fundacji SeniorApp.*

### Duńczycy pokazują, jak to robią

Temat samodzielności seniorów był omawiany m.in. podczas jednego z paneli dyskusyjnych Forum Ekonomicznego w Karpaczu. Eksperci uczestniczący w debacie wymieniali się doświadczeniami we wprowadzaniu rozwiązań, których celem jest wspieranie seniorów w zachowaniu samodzielności w swoim środowisku domowym.

Jednym z ciekawych przykładów tego podejścia są rozwiązania wprowadzone już w 2008 r. w duńskiej gminie Fredericia. W obliczu rosnącego zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i ograniczonych zasobów finansowych, władze gminy postawiły na rozwiązania wspierające samodzielność seniorów. Obejmowały one, m.in. kilkutygodniowe szkolenia z zespołem rehabilitantów i opiekunów zamiast natychmiastowego przyznawania stałej opieki domowej.

Wykorzystanie potencjału tego rozwiązania pozwoliło znacząco ograniczyć potrzeby w zakresie opieki w miejscu zamieszkania seniora, zwiększyć samodzielność osób starszych oraz ich poczucie godności i sprawczości, a skala sukcesu (w tym m.in. 2 miliony euro rocznie oszczędności dla gminy z tytułu ograniczenia kosztów stałej opieki domowej) sprawiła, że od 2015 r. ocena potencjału rehabilitacyjnego jest ustawowym obowiązkiem we wszystkich 98 gminach w Danii.

### Potencjał seniorów wsparciem dla budżetu

Jak wynika z raportu Fundacji SeniorApp „Ocena potrzeb w zakresie wsparcia dla Seniorów w Polsce 2025”, aż 8 na 10 polskich seniorów najbardziej obawia się na starość chorób i niepełności oraz tego, że stanie się ciężarem dla bliskich. Sposobem na zniwelowanie tego ryzyka są inwestycje w zdrowie i rozwiązania wspierające samodzielność seniorów.

*- Profilaktyka zdrowotna, skuteczne leczenie występujących chorób oraz wspieranie samodzielności*

*seniorów powinny być głównymi kierunkami przyświecającymi polityce senioralnej w Polsce. W zależności od tego, na jaki model postawimy – aktywne wsparcie seniorów czy pasywną politykę wyłącznie doraźnego reagowania na zgłaszane potrzeby, będziemy uważać demografię za obciążenie lub jeden z elementów wspierających gospodarkę. Podobnie jak w przypadku ochrony zdrowia, gdzie najtańszą interwencją w ujęciu długofalowym jest prewencja chorób, tak w przypadku polityki społecznej najmniejszym kosztem jest inwestycja w samodzielność seniorów i rozwój ich aktywności, także ekonomicznej – komentuje Igor Marczak, wiceprezes zarządu Fundacji SeniorApp i członek Zespołu ds. samorządowych działań senioralnych przy KPRM.*

W Polsce wielu seniorów wykazuje dużą skłonność do rozwoju osobistego, rozwoju kompetencji, do tego często chcą pozostać aktywni, także na rynku pracy. Jednak konieczne jest wprowadzanie rozwiązań, które im to umożliwią. Taką politykę można wdrożyć zarówno na szczeblu krajowym jak i lokalnym, jak np. organizowanie przez samorządy targów pracy dla seniorów czy specjalnych programów edukacyjnych dla tej grupy osób.

*- Aktywność ekonomiczna osób po 60. czy 65. roku życia generuje dodatkowe wpływy dla budżetu państwa i sprzyja ograniczaniu transferów socjalnych. To ewidentnie sytuacja typu win-win, ale wymaga współpracy administracji rządowej, samorządów oraz sektora prywatnego w celu tworzenia elastycznych miejsc pracy i nowoczesnych usług pozwalających wykorzystać potencjał tzw. Srebrnej Gospodarki – podsumowuje Igor Marczak.*

*Źródło: Fundacja SeniorApp*